

Türkçe-bilim dili tartışması ve gerçeklerle-doğrular

Discussion on Turkish scientific language and facts-rightness

"En iyi yazım henüz yazmadığım yazıdır"
(Alıntıdan uyarlandı)

Genç bir akademisyen aynen şöyle cevapladı bir yazımızı -"Daha önce göndermiş olduğumuz orijinal makalenin atf sayısını arttırmak için İngilizce olarak yazılarak tekrar gönderilmesi önerilmiştir. Ancak biz Türkçenin bilim dili olarak kullanılmasına ve geliştirilmesine önem veriyor ve makaleyi Türkçe olarak değerlendirilmek üzere yazının alacağı atf sayısını göz ardı ederek tekrar gönderiyoruz. Sizin de bu konudaki hassasiyetinizi biliyor ve ilginize teşekkür ediyoruz." Gerçek ama ne kadar doğru? Daha önceki yazılarımdan hatırlanacağı gibi "Paylaşılmayan bilgi, bilgi değildir, yayınlanmayan-okunmayan araştırmancın-bilginin değeri çöp kadardır". Bir araştırmayı yazı haline getirip bilim dünyasının tartışmasına sunar ve iyi-kötü değerlendirmesini yapabilirsek maksat hasıl olmuştur. Dünya, yalnız bu kutsal Yurdumuz değil, yalnızca kullandığımız kutsal Türkçe değil. İletişimi nasıl "Tatar posta"sından elektroniğe geliştirdiysek, bilim dilinde de ortak bir iletişim sağlamalıyız. Dünyaya hakim olan üst kültür dili-empyrialist de olsa İngilizce'dir. Önceki yazılarımda Dr. Behçet'in ve Alman doktor Gänslenn'in yazılarından örnekler vermiştim. İlk yayınlanan, 12 yıl önce Anadolu Kardiyoloji Dergisi'ndeki "Çıkarken" yazımda Türk diline verdiğim önemi hatırlatırım. Açmazdan-aymaza dönmeden gerçekle-doğru arasındaki seçimi dengeli olarak yapmak zorundayız. Biraz ileri gidip torunumun giydiği tişörtteki İngilizce kelimelerden duyduğum üzüntüyü de burada dile getirdim. Hoş; "Mayıs" hareketlerini yazdığı için -dünyanın en saygın dergilerinden-Nature, Lancet, BMJ'nin en üst düzey bilim dergileri olmasına rağmen, bazı "kökü dışarda" çevreler tarafından kınanması; onların da yalın Tıp gerçeği ile Dünya doğruları arasında zor seçim yaptıklarını göstermektedir.... *Bizim en büyük sorumluluğumuz tıbbi bir dergi olarak bu tip konulara da açık olmayı gerektirmektedir....* diyor bunların birisinin saygıdeğer editörü.

Anadolu Kardiyoloji Dergisi "Türkçe ve bilim dili" konusuna bu denli girmese de, "Fincancı katırlarını ürkütmeden" bu noktaya geldiğimiz söylenemez. Sanki gürültü kopacak gibi, iki yardımcı editörüm, toplumsal ve siyasi-politik görüş ayrılığı vehmi ile, yıllar önce istifa ederek, onurlu yaşamlarına devam etmeyi tercih etmişlerdi. Anadolu Kardiyoloji Dergisi bilim temelli- ama kör bir yayıncılığı da düşünemez; Don Kişot'luk yaşının geçtiğini de bilir.

Çok yakın bir gelecekte Anadolu Kardiyoloji Dergisi Türkçe yayından tamamen vazgeçecek. Halen %5-10 civarında Türkçe, %90-95 civarında İngilizce yayın oranını- gelen yazı sayısını bizim dil politikamız oluşturmadı ki? Bunu araştırmacı-akademisyenler

seçti, Anadolu Kardiyoloji Dergisi önermeden oldu. Şimdi de PMC başvurumuz ve kabulümüz gerçekleşeceği için, kural gereği yalnız İngilizce yayın yapmamız gerekecek.

Ben "Vatandaş Türkçe konuş" sloganlarının hakim olduğu ve bu kutsal yurttta tüm Ulusun Türkçe bilip-konuştuğunu zannettiğim bir tarih kesitinde doğdum ve büyüdüm. Şimdi doğrular altüst oldu. Günlük Türkçe davranışı; sokağa çıktığım anda ya da TV-Radyo'yu açtığınız anda tam bir sorumsuzluk ve bilinçsizlik örneği. Yurdumu ve ulusumu tanıdığım yıllarda ise "İngilizce eğitimin, hele Tıp Fakültelerinde komik olduğunu, ülkemde başka bir geçerli dil varsa en azından bu topraklarıdır" diye söyleyip-yazdığımı hatırlıyorum. "Arındırılmış Türkçe, bilim, teknoloji ve sanatta ilerlemeleri izlemeyi, ortak dile düşünmeyi ve ezberci değil yaratıcı olmayı, tüm yurttaşlar arasında iletişim kurmayı kolaylaştırmaktı": diyor Prof. Dr. Y. Müh. İlhami Çetin. Dil mandacılarının, yabancı dilde eğitim hastalığımızın, ulusal dil bilinci ve sevgi eksikliğimizin bizi nereye getirdiğini ve daha nereye götüreceğini düşünmekteyiz. Bunu 7. yüzyıldaki Orta Asya Orhun kitabelerinde görün:... "Yabancılar gibi konuştular, illerini, dillerini unuttular"... der (mealen). Türk kültürü tarih boyunca üst kültürlerin ciddi etkisi-hegemonyası tehdidindedir.

-Artık doygunluğa ulaştım, torunlarımla günümü gün edeceğim, motivasyonum kayboldu- dediğim anda gördüğünüz gibi eski dertlerimiz depreşti: Anadolu Kardiyoloji Dergisi Tüm tıp-tıp dışı Türk bilim dünyasında ciddi bir motivasyon oldu; ben de çekip gidemedim-gidemiyorum, satamıyorum. Tam bu sırada da aşağıdaki mektup geldi: "...Kalp ve damar cerrahisi asistanlığımın ilk yıllarından itibaren derginizi yakından takip etmekteyim. Yayınlarımın dışında önceki yıllarda derginiz tarafından elit hakem seçilme onuru yaşadım. Hali hazırda hakem olarak derginize katkıda bulunabilmekten dolayı ülkemizdeki akademik kısırlıktan uzaklaşabilmenin mutluluğunu hissediyorum...." Bu gibi saygı değer hakem ve yazarlarımıza büyük minnet borcumuzu nasıl öderiz? Anadolu Kardiyoloji Dergisi onların eseri, helal etsinler.

Bilgin Timuralp
Baş Editör
Eskişehir, Türkiye

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Prof. Dr. Bilgin Timuralp, Büyükdere Cad. No: 105/9 34394 Mecidiyeköy, Şişli, İstanbul-Türkiye Tel: +90 212 217 17 00 Faks: +90 212 217 22 92 E-posta: btimur@ogu.edu.tr

©Telif Hakkı 2013 AVES Yayıncılık Ltd. Şti. - Makale metnine www.anakarder.com web sayfasından ulaşılabilir.

©Copyright 2013 by AVES Yayıncılık Ltd. - Available online at www.anakarder.com

doi:10.5152/akd.2013.226

